

Verklaring

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de nieuwe Regeling AEEA (e-waste wetgeving) geeft Stichting Bruingoed deze verklaring uit over de noodzaak van het in stand houden van een verantwoord systeem voor inzameling en verwerking van e-waste in Nederland. Geheel in lijn met de visie van Stichting Bruingoed biedt de nieuwe regeling ruimte voor nieuwe initiatieven. Die initiatieven dienen dan wel minstens gelijkwaardig zijn aan dat van Wecycle omdat zij anders afbreuk doen aan een optimale invulling van de producentenverantwoordelijkheid.

Het huidige systeem voor inzameling en verwerking van afgedankte elektronica in Nederland is in 1999 opgezet door de producenten en importeurs van bruingoed en witgoed. Beide betrokken brancheverenigingen hebben daartoe twee stichtingen opgericht (Stichting Witgoed en Stichting Bruingoed), waar alle producenten en importeurs deelnemer van konden en kunnen worden. Deze stichtingen hebben samen een uitvoeringsorganisatie opgezet, die tegenwoordig WECYCLE heet. Deze uitvoeringsorganisatie zonder winstoogmerk is inmiddels ook in de arm genomen door andere productstichtingen om zo hun producentenverantwoordelijkheid invulling te geven. De gezamenlijke opdrachtgevende stichtingen zijn lid van Vereniging NVMP waarin opgeteld zo'n 1.600 bedrijven bij elkaar zijn gebracht..

Basis taken

Wecycle is een zgn. regie-organisatie, die niet zelf de logistieke inzameling uitvoert, maar hiertoe bedrijven via tenders selecteert. Hetzelfde geldt voor de verwerking: via uitvoerige tenders zoekt Wecycle naar de beste prijs/kwaliteit bij verwerkers en maakt daar vervolgens afspraken mee op basis van te verwachten volumes e-waste. Juist de kwaliteit staat voor de opdrachtgevende productstichtingen hoog op de prioriteitenlijst, omdat producenten op basis van hun wens voor maatschappelijk verantwoord ondernemen een verantwoorde verwerking nastreven die desnoods (ver) uitgaat boven de wettelijke vereisten. Die overschrijding van wettelijke eisen wordt ook inderdaad aantoonbaar gerealiseerd, terwijl de kosten die met die verwerking gepaard gaan marktconform zijn. Alleen bij Wecycle voldoen alle verwerkers al de nieuwe normen (WEEELABEX).

Verwerking

Met name de verantwoorde (!) verwijdering van televisietoestellen is verlieslatend, tot wel € 0,25 per kilo. (Bij witgoed leiden met name de CFK-houdende apparaten -koelkasten en dergelijke- tot aanzienlijke kosten). Een nieuwe uitdaging is die van de verwerking van kwikhoudende flat-TV's die nu steeds meer in de e-waste worden aangetroffen. Een verantwoorde verwerking van dergelijke producten moet plaatsvinden in kostbare gesloten installaties die voorkomen dat kwik vrijkomt (en zo aansprakelijkheid van producenten oplevert voor de -gezondheids- schade die hier uit voortkomt). Het beleid van Vereniging NVMP en dus de opdracht voor Wecycle luidt dat elke vorm van onverantwoorde en daarmee risicovolle verwerking moet worden vermeden.

Inzameling

De inzameling van e-waste zal altijd kosten met zich meebrengen. Wecycle heeft een landelijk dekkende inzamelinfrastructuur ingericht en tendert de logistieke partners en zoekt daarmee behalve naar kwaliteit ook naar laagste prijs. Onderdeel van de inzameling is de sortering van de door gemeente en retail ingezamelde e-waste. Ook deze sortering zal *an sich* geen geld opleveren, zij het dat het de kosten van verwerking gunstig beïnvloedt en de resultaten van die verwerking verbetert. Tenslotte verlangt de gemeente, als de grootste inzamelaar van e-waste, een vergoeding voor de opslag en handling van de ingezamelde apparatuur. Een vergelijkbare vergoeding wordt geëist door de retail. Deze kosten van logistiek van gemeente, retail en verplaatsing naar sorteercentra resp. verwerkers vormen het belangrijkste deel van de totale kosten die producenten vergoeden.

Opbrengsten

Uiteraard zijn er ook opbrengsten uit die verwerking (er wordt in overeenstemming met de opdracht van producenten niet aan *refurbishing* en *reconditioning* gedaan). Die opbrengsten komen voort uit de materiaalopbrengsten. Deze materiaalopbrengsten worden mede bepaald door de prijzen van materialen op de London Metal Exchange.

Het is daarbij natuurlijk wel zo dat de materialen daadwerkelijk moeten worden teruggewonnen in een verhandelbare zuiverheid.

Hoewel er producten zijn die een hoge intrinsieke waarde vertegenwoordigen, zoals wasmachines (vrijwel helemaal van staal gemaakt) en computers (hoogwaardige materialen), zullen andere productgroepen slechts weinig opbrengst genereren (CRT TV is vooral glas en plastic, met slechts weinig waardevolle materialen). In veel gevallen is dat te weinig om de logistieke kosten voor verantwoorde inzameling en transport te dekken.

Per saldo

Mogelijk zal er voor een enkele productgroep een *break even* situatie kunnen bestaan tussen logistieke kosten en het saldo van de kosten en opbrengsten van recycling. In veruit de meeste productgroepen zal *break even* echter niet gehaald worden en moeten we concluderen dat verantwoorde inzameling en verwerking per saldo een deficit opleveren.

Uiteraard is het hiermee niet gedaan.

Maatschappelijke taken

De Europese wetgeving en de nationale implementaties van die wetgeving verplichten producenten tot een zeer hoog inzamelingspercentage, uiterlijk in 2019. Dit inzamelingspercentage ligt twee maal zo hoog als dat percentage dat wij vandaag realiseren. Willen de producenten aan die targets voldoen (en zij hebben geen keuze!) dan zullen zij vandaag alles in het werk moeten stellen om de inzameling te verbeteren.

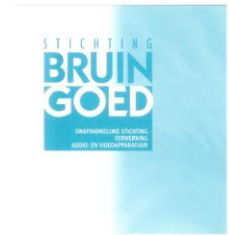
De producentenorganisaties in Nederland (Vereniging NVMP) hebben er bij de overheid op aangedrongen om ook de inzameling en verwerking van anderen dan Wecycle mee te tellen als verantwoorde recycling. Daartoe is dan wel vereist dat de verwerking aan kwaliteitseisen voldoet. Verwerkers zullen zich moeten certificeren, óók indien zij zich buiten Nederland bevinden, zodat er geen lekken richting onverantwoorde verwerkers of afvaldump kunnen plaatsvinden.

Juist als gevolg van deze nieuwe wettelijke regeling kunnen meer partijen bijdragen aan een verantwoorde recycling, waardoor we een grote stap kunnen maken in de richting van de vereiste targets.

Wij zullen ook meer en effectievere retourstromen moeten ontwikkelen. Zolang de consument nog ieder jaar twee kilo klein e-waste in de restcontainer gooit, verdwijnen daarmee tientallen miljoenen kilo's. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft producenten opdracht gegeven minstens 25 miljoen kilo kleine apparaten uit het restafval te weren. Producenten hebben Wecycle derhalve gevraagd een publiekscampagne op te zetten die aan deze opdracht een bijdrage kan leveren. Uiteraard kost een dergelijke campagne veel geld, maar er is geen alternatief.

Niets doen zal de verplichting die het ministerie ons heeft opgelegd niet nakomen.

Juist met het oog op betere inzamelings- en betere verwerkingstechnieken onderzoekt de Vereniging NVMP (veelal in samenwerking met Wecycle) wat er nog voor verbetering vatbaar is. Wij zoeken actief naar lekstromen om de beschuldiging van dumping door producenten in Afrika te kunnen weerleggen én om eventuele lekken ook daadwerkelijk te stoppen.

Communicatie met het oog op gedragsverandering en onderzoek noemen wij maatschappelijke taken. Zij zijn onmisbaar voor het daadwerkelijk invullen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid die alle producenten hebben en in het bijzonder ook voor het bereiken van de targets in 2019.

Conclusie

Vereniging NVMP meent dat zij de wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid van producenten daarmee zeer goed invult. Tegelijkertijd verwelkomt zij ieder initiatief die op een vergelijkbare, verantwoorde wijze invulling geeft aan die opdracht, met name als daarmee stromen in zicht komen en geregistreerd worden die tot dusver buiten beeld bleven.